

FIȘA DISCIPLINEI***Psihologia Personalității***

Anul universitar 2025-2026

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	Universitatea Babeș-Bolyai
1.2. Facultatea	Psihologie și Științe ale Educației
1.3. Departamentul	Psihologie Aplicată
1.4. Domeniul de studii	Psihologie
1.5. Ciclu de studii	Licență
1.6. Programul de studii / Calificarea	Psihologie/Psiholog
1.7. Forma de învățământ	Zi

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei		Psihologia Personalității				Codul disciplinei		PLM1206			
2.2. Titularul activităților de curs			Lect. Dr. Marschalkó Eszter Enikő								
2.3. Titularul activităților de seminar			Lect. Dr. Marschalkó Eszter Enikő								
2.4. Anul de studiu		1	2.5. Semestrul		2	2.6. Tipul de evaluare		E	2.7. Regimul disciplinei		DD

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1. Număr de ore pe săptămână	4	din care: 3.2. curs	2	3.3. seminar/ laborator/ proiect	2
3.4. Total ore din planul de învățământ	56	din care: 3.5. curs	28	3.6 seminar/laborator	28
Distribuția fondului de timp pentru studiul individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe (AI)					40
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					17
Pregătire seminare/ laboratoare/ proiecte, teme, referate, portofolii și eseuri					10
Tutoriat (consiliere profesională)					
Examinări					2
Alte activități					
3.7. Total ore studiu individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)				69	
3.8. Total ore pe semestru				125	
3.9. Numărul de credite				5	

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	
4.2. de competențe	

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	PC/laptop, internet, proiector
5.2. de desfășurare a seminarului/ laboratorului	PC/laptop, internet, proiector

6.1. Competențele specifice acumulate¹

¹ Se poate opta pentru competențe sau pentru rezultatele învățării, respectiv pentru ambele. În cazul în care se alege o singură variantă, se va șterge tabelul aferent celeilalte opțiuni, iar opțiunea păstrată va fi numerotată cu 6.

Competențe profesionale/esențiale	• Competențe profesionale (Cfct1) Operarea cu concepte fundamentale domeniului psihologiei, în vederea (RAI) identificării nevoilor; clarificării contractului/sarcinilor și stabilirii obiectivelor în cadrul relației psiholog-client, sub supervizare (clienții pot fi indivizi, grupuri sau organizații, comunități sau societăți, în diverse contexte/situații) • (Cfct2) Proiectarea și realizarea unui demers de cercetare/evaluare/intervenție în psihologie, prin (RAI) proiectarea evaluărilor relevante, intervențiilor sau produselor/serviciilor, în funcție de nevoile și contextul/situațiile clienților și obiectivele convenite, sub supervizare (clienții pot fi indivizi, grupuri sau organizații, comunități sau societăți) • (Cfct4) Evaluarea psihologică la nivel individual/de grup/comunitar/societal, prin (RAI) evaluarea caracteristicilor proceselor, rezultatelor, efectelor și impactului evaluărilor psihologice și/sau intervențiilor sau serviciilor/ produselor, sub supervizare. În urma evaluărilor se poate decide să se revizuiască procedurile, dacă este necesar, pe parcursul procesului de implementare (evaluare formativă) și la final (evaluare sumativă). Dacă este nevoie, aceasta poate însemna revenirea la secțiunea 1 (analiza nevoilor și stabilirea obiectivelor) și reluarea procesului. (Măsurile de rezultat pot include fiabilitate, validitate, utilitate, impact, câștig, eficacitate etc., în funcție de context și de obiectivele evaluării.)
Competențe transversale	• (CF2) Relaționarea și comunicarea interpersonală specifică domeniului psihologiei, prin (RAI) stabilirea unei alianțe de lucru, adoptarea perspectivei celorlalți și recunoașterea experiențelor acestora, exprimarea propriilor gânduri, contribuții profesionale și împărtășirea de informații cu clienții, alți profesioniști, publicul larg, precum și gestionarea adecvată a granițelor profesionale și personale, sub supervizare. • (CF6) Dezvoltarea unei sensibilități privitoare la diferențele individuale și culturale, prin (RAI) identificarea, recunoașterea și respectarea diversității, a propriilor valori, credințe și experiențe și impactul acestora asupra comportamentului profesional față de clienți / comunitate, precum și prin angajarea în acțiuni / comunicarea eficientă cu toate formele de diversitate în rândul clienților, colegilor și altor persoane, sub supervizare.

6.2. Rezultatele învățării

Cunoștințe	Studentul cunoaște: • cum să descrie logic și articulat principiile fundamentale ale științei psihologiei, aplicându-le adecvat în practica profesională curentă. • cum să identifice cu acuratețe principalele caracteristici asociate sănătății mentale și bunăstării psihologice, funcționării și dezvoltării normotipice și atipice, precum și condițiile lor prealabile, în cadrul interacțiunii profesionale cu beneficiarii serviciilor psihologice. • cum să poziționeze corect principalele teorii psihologice în cadrul paradigmatelor dominante ale disciplinei, atunci când realizează o analiză critică a literaturii de specialitate. • cum să distingă și să aplice principalele teorii și modele de comunicare necesare în stabilirea și menținerea relației profesionale cu clientul. • cum să raporteze și să integreze principalele teorii despre relațiile sociale și interacțiunile interpersonale, esențiale în interacțiunea profesională cu clientul. • cum să utilizeze cu pertinență limbajul și terminologia specifice domeniului psihologiei în interacțiunea cu beneficiarul serviciilor psihologice, adaptând comunicarea astfel încât acesta să înțeleagă mesajul transmis. • cum să identifice și să aplice teoriile despre diversitate, teoriile interculturale și cele despre adaptare și incluziune în practica profesională. • cum să demonstreze însușirea unor cunoștințe solide despre diferențele interindividuale prin operaționalizarea adecvată a teoriilor despre personalitate, în contextul relației profesionale cu beneficiarii serviciilor psihologice.
------------	--

Aptitudini	Studentul este capabil să ... - analizeze critic informațiile din literatura științifică, documente medicale/educaționale/organizaționale, analiza părților interesate și alte surse disponibile, atunci când furnizează servicii psihologice clienților. - exprime o serie de abilități interpersonale (ex.: fluentă verbală, expresivitate emoțională/afectivă, persuasiune, căldură/acceptarea celuilalt, empatie, perspectivare, consistență comportamentală) în relația cu clientul. - prezintă și să clarifice relevanța contribuțiilor profesionale ale psihologului într-o muncă derulată în cadrul unei echipe interdisciplinare, sub supervizare. - adopte perspective multiple în interpretarea dinamicii de personalitate. - identifice diferențele individuale prin aplicarea adecvată a teoriilor despre personalitate în cadrul practicii profesionale, sub supervizare.
Responsabilități și autonomie	Studentul are capacitatea de a lucra independent pentru : - activa o deschidere colaborativă în lucrul cu clienții și alte persoane, într-o manieră de relaționare bazată pe respectul față de „celălalt”. - manifesta bunățate și preocupare pentru ceilalți, ținând cont de starea emoțională a clientului în interacțiunea psiholog-client. - activa o gândire critică orientată spre ipoteze, prin dorința de a reflecta asupra propriilor acțiuni în interacțiunea cu beneficiarul serviciilor psihologice, sub supervizare. - acționa cu respect în relația cu ceilalți colaboratori când participă la o activitate profesională de echipă. - indica disponibilitatea de a explora experiențe, valori și cunoștințe noi, care sunt proprii unor identități personale și sociale diferite. - exprima în practica profesională curiozitate și respect față de identități sociale/culturale diferite. - demonstra proactivitate, prin dorința de a îmbunătăți situația altora și propria situație.

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	- Cunoașterea și înțelegerea conceptelor, teoriilor și metodelor fundamentale din domeniul psihologiei generale și a personalității; utilizarea adecvată a acestora în comunicarea profesională - Utilizarea cunoștințelor de bază pentru explicarea și interpretarea diferitelor tipuri de concepte, situații, procese, planuri etc. care aparțin domeniului general
7.2 Obiectivele specifice	- Utilizarea adecvată în comunicarea profesională a conceptelor, teoriilor și metodelor fundamentale care aparțin în mod specific psihologiei personalității și, în general, științelor sociale - Explicarea și interpretarea fenomenelor psihologice prin utilizarea adecvată a conceptelor și teoriilor fundamentale din domeniu - Descrierea trăsăturilor de bază caracteristice științei psihologiei, a principalelor paradigme și orientări metodologice - Evaluarea calității informațiilor și ierarhizarea conceptelor utilizate în funcție de domeniu, extensie și definiție, precum și de cerințele contextului - Explicarea și interpretarea faptelor și teoriilor prin cunoștințele de bază caracteristice domeniului, precum și prin informațiile și observațiile dobândite în mod individual - Analiza comparativă a principalelor abordări teoretice cunoscute în psihologie (comportamentală, biologică, cognitivă, umanistă, psihodinamică și social-culturală)

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
1. Subiectul, obiectul și aplicațiile psihologiei personalității. Metodele de cercetare și instrumentele.	prezentare, prelegere, problematizare, sintetizare, sesiune de întrebări	Materia de studiu este organizată în 4 module, ale căror părți se vor studia după următoarea structură: - Abordarea analitică/neoanalitica - Abordarea trasaturilor

		• Abordarea humanistică • Abordarea social-cognitivă și cognitivă
2. Abordarea analitică a personalității: Dezvoltarea teoriei psiho-sexuale și teoria structurii personalității (Sigmund Freud)	prezentare, problematizare, sesiune de întrebări	prelegere, sintetizare,
3. Teoria Anei Freud despre mecanismele de apărare și mecanismele de apărare ale EGO-ului în psihologia dezvoltării	prezentare, problematizare, sesiune de întrebări	prelegere, sintetizare,
4. Teoria personalității lui Carl Jung și Alfred Adler	prezentare, problematizare, sesiune de întrebări	prelegere, sintetizare,
5. Teoria personalității în viziunea Karen Horney	prezentare, problematizare, sesiune de întrebări	prelegere, sintetizare,
6. Teoria psihosocială: Erik Erikson și Ego-identitatea	prezentare, problematizare, sesiune de întrebări	prelegere, sintetizare,
7. Abordarea teoretică a trăsăturilor în personalitate: Gordon Allport, Raymond Cattell, Hans Eysenck	prezentare, problematizare, sesiune de întrebări	prelegere, sintetizare,
8. Modele sintetice: modelul Big 5 și Hexaco	prezentare, problematizare, sesiune de întrebări	prelegere, sintetizare,
9. Abordarea humanistică a personalității, abordarea clasică: Abraham Maslow și Carl Rogers	prezentare, problematizare, sesiune de întrebări	prelegere, sintetizare,
10. Abordarea humanistică a personalității, abordarea modernă: Richard Ryan și Ed. Deci	prezentare, problematizare, sesiune de întrebări	prelegere, sintetizare,
11. Abordarea precognitivă a personalității: teoria lui George Kelly	prezentare, problematizare, sesiune de întrebări	prelegere, sintetizare,
12. Principalele teorii ale învățării sociale importante ale personalității: Albert Bandura, Julian B. Rotter	prezentare, problematizare, sesiune de întrebări	prelegere, sintetizare,
13. Principalele teorii învățării sociale importante ale personalității: Carol Dweck, Walter Mischel	prezentare, problematizare, sesiune de întrebări	prelegere, sintetizare,
14. Ereditatea și mediul în relație cu dezvoltarea personalității. Sinteză	prezentare, problematizare, sesiune de întrebări	prelegere, sintetizare,

Bibliografie:

Marschalkó E.E. (2024) *Személyiségpszichológia*. Tanulmányi útmutató

Ewen B, R., & Ewen, R. B. (2014). *An Introduction to Theories of Personality*. Psychology Press. <https://doi.org/10.4324/9781315793177>

Monte, C.F. (1999). *Beneath the Mask. An Introduction to Theories of Personality*. Sixth Edition. Harcourt Brace College Publisher

Pervin, L.A. (Ed.) (2003). *The Science of Personality*. Second Edition. Oxford University Press

Carver, Ch.S. și Scheier, Ml. F. (2003). *Személyiségpszichológia*. Budapest, Osiris Kiadó

Arnett, J.J. (2000). Emerging Adulthood: A theory of development from late teens through the twenties. *American Psychologist*, 55, 469-480.

Arnett, J.J. (2006) From Emerging Adulthood to Young Adulthood. In: J.J. Arnett (Eds.) *Emerging Adulthood*, pp 207 – 228, Oxford University Press doi: 10.1093/acprof:oso/9780195309379.003.0010

Dweck, C. S. (2012). *Mindset: How You Can Fulfil Your Potential*. New York: Constable & Robinson

Jang, K. L., Livesley, W. J. & Vernon, P. A. (1996). Heritability of the big five personality dimensions and their facets: a twin study. *J Pers* 64(3), 577–91. doi: 10.1111/j.1467-6494.1996.tb00522.x. PMID: 8776880.

Laporte, N., Soenens, B., Brenning, K., & Vansteenkiste, M. (2021). Adolescents as active managers of their own psychological needs: The role of psychological need crafting in adolescents' mental health. *Journal of Adolescence*, 88, 67–83. doi:10.1016/j.adolescence.2021.02.004

Mirnic Zs. (2006). *A személyiség építőkövei. Típus-, vonás- és biológiai elméletek*. Bölcsész konzorcium Kiadó

Szakács F. & Kulcsár Zs. (Eds.) (2001). *Személyiségelméletek*. ELTE Eötvös Kiadó, Budapest

Mitchell, R. L. C., Kumari, V. (2016). Hans Eysenck's interface between the brain and personality: Modern evidence on the cognitive neuroscience of personality. *Personality and Individual Differences*, 103, 74–81. doi:10.1016/j.paid.2016.04.009

Power, R. A., Pluess, M. (2015). Heritability estimates of the Big Five personality traits based on common genetic variants. *Translational psychiatry*, 5(7), e604. <https://doi.org/10.1038/tp.2015.96>

Vansteenkiste, M., Niemiec, C. P., & Soenens, B. (2010). The development of the five mini-theories of self-determination theory: an historical overview, emerging trends, and future directions. In *Advances in motivation and achievement* (pp. 105–165). [https://doi.org/10.1108/s0749-7423\(2010\)000016a007](https://doi.org/10.1108/s0749-7423(2010)000016a007)

8.2 Seminar / laborator	Metode de predare	Observații
1. Cercetarea personalității și observațiile zilnice. Introducere	prezentare, conștientizare, discuție, dezbateri, quizz, lucru în grup	Elaborarea celor patru module va fi abordată în grup, astfel încât fiecare student să poată deveni activ. Întrebările posibile pentru examen se vor discuta în cadrul orelor, în ultima oră legată de modul.
2. Fundamentele teoriei lui Sigmund Freud	prezentare, conștientizare, discuție, dezbateri, quizz, lucru în grup	
3. Anna Freud și mecanismele de apărare ale Ego-ului adult	prezentare, conștientizare, discuție, dezbateri, quizz, lucru în grup	
4. Fundamentele teoriei lui Carl Jung	prezentare, conștientizare, discuție, dezbateri, quizz, lucru în grup	
5. Teoria ciclului de viață a lui Erik Erikson și abordarea lui Karen Horney	prezentare, conștientizare, discuție, dezbateri, quizz, lucru în grup	În cadrul abordării contemporane a dezvoltării identității, vom aborda și conceptul de adult emergent (A. Arnett)
6. Abordarea prin trăsături a personalității: R. Cattell, Al. Allport	prezentare, conștientizare, discuție, dezbateri, quizz, lucru în grup	
7. Abordarea prin trăsături a personalității: E. Eysenck	prezentare, conștientizare, discuție, dezbateri, quizz, lucru în grup	
8. Abordarea prin trăsături a personalității: Big 5 și Hexaco	prezentare, conștientizare, discuție, dezbateri, quizz, lucru în grup	
9. Abordarea umanistă a personalității: A. Maslow	prezentare, conștientizare, discuție, dezbateri, quizz, lucru în grup	
10. Abordarea umanistă a personalității: C. Rogers	prezentare, conștientizare, discuție, dezbateri, quizz, lucru în grup	
11. Abordarea umanistă a personalității: Ryan și E. Deci	prezentare, conștientizare, discuție, dezbateri, quizz, lucru în grup	
12. Abordarea precognitivă a personalității: teoria lui George Kelly	prezentare, conștientizare, discuție, dezbateri, quizz, lucru în grup	
13. Principalele concepte ale teoriilor social-învățării personalității: Albert Bandura, Julian B. Rotter	prezentare, conștientizare, discuție, dezbateri, quizz, lucru în grup	
14. Principalele concepte ale teoriilor social-învățării personalității: Carol Dweck, Walter Mischel	prezentare, conștientizare, discuție, dezbateri, quizz, lucru în grup	

Bibliografie

- Ashton, M.C. (2007). *Individual Differences and Personality*. Burlington: Elsevier Academic Press.
- Bleidorn, W., Kandler, C., Riemann, R., Angleitner, A. (2009). Patterns and Sources of Adult Personality Development: Growth Curve Analyses of the NEO PI-R Scales in a Longitudinal Twin Study. *Journal of Personality and Social Psychology*, 97, 1, 142-155
- Drapeau, M., Thompson, K., Petraglia, J., Thygesen, K.L, Lecours, S. (2011). Defense Mechanisms and Gender: An Examination of Two Models of Defensive Functioning Derived from the Defense Style Questionnaire. *International Journal of Psychology and Psychological Therapy*, 11, 1, 149-155
- Dweck, C. S., & Leggett, E. L. (1988). A social-cognitive approach to motivation and personality. *Psychological Review*, 95(2), 256–273. doi:10.1037/0033-295x.95.2.256
- Lombardo G. P., Foschi R. (2003). "The Concept of Personality between 19th Century France and 20th Century American Psychology". *History of Psychology*, 6, 2, 133–142.
- Mischel, W., Ayduk, O., Berman, M. G., Casey, B. J., Gotlib, I. H., Jonides, J. & Shoda, Y. (2010). "Willpower" over the life span: decomposing self-regulation. *Social Cognitive and Affective Neuroscience*, 6 (2), 252–256. doi:10.1093/scan/nsq081
- Matsumoto, D., Nakagawa, S., Yoo, S.H. (2008). Attitudes and Social Control. Culture, Emotion Regulation and Adjustment. *Journal of Personality and Social Psychology*, 6, 925–937.
- McAdams, D.P., Olson, B.D. (2010). Personality Development: Continuity and Change Over the Life Course. *Annual Review of Psychology*, 61, 517-542.
- Nguyen Luu, L. A. & Fülöp M. (2003). *Kultúra és pszichológia*. Osiris, Budapest

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

- Temele propuse pentru cursuri și seminarii sunt teme actuale din cercetarea fundamentală și aplicată în psihologie, iar abordarea lor se bazează pe cele mai recente descoperiri din literatura de specialitate din acest domeniu. Aplicațiile acestor teme acoperă, de asemenea, concepte cheie care sunt solicitate pe piața muncii și relevante pentru normele comunităților profesionale.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Examen final	Examen scris	50%
	Examen parțial	Examen scris din Modulul I.	20%
10.5 Seminar/laborator	Verificare pe parcurs	Prezentări/ proiect grup+ rezultate individuale din quizzurile la sfârșitul modulelor	30%
10.6 Standard minim de performanță			
• Dacă un student nu obține nota de trecere (5,00) la examenul semestrial, acesta nu va promova examenul, chiar dacă a îndeplinit cerințele specificate la punctul 10.5. • În cazul cursurilor, seminarelor sau orelor practice (laborator, practică, proiect etc.), numărul maxim de absențe (justificate sau nejustificate) nu poate depăși 15% din numărul total de ore. Nefrecventarea cursurilor va duce la excluderea studentului de la examen (a se vedea regulamentul privind creditele). • Lucrările de seminar sunt obligatorii, excludente și constituie o condiție prealabilă pentru înscrierea la examen. Numai lucrările finalizate până la termenul limită vor primi nota maximă. • Examenul parțial nu este exclusiv. Neparticiparea la examenul parțial nu duce la excluderea de la examenul de la sfârșitul semestrului. Examenul parțial nu poate fi repetat, cu excepția cazurilor justificate medical. În cazul unei absențe certificate medical, studentul are dreptul să susțină un examen oral pentru a obține nota parțială corespunzătoare, cu condiția prezentării unui certificat de externare din spital (în termen de 7 zile). • Studenții care se înscriu la sesiuni deschise, examene suplimentare sau îmbunătățiri ale notelor trebuie să îndeplinească toate cerințele cursului (prezență, examene parțiale, teme, proiecte etc.). Notele obținute la			

activitățile de seminar și la examenele parțiale sunt valabile numai pentru anul universitar respectiv și nu pot fi reportate în anul universitar următor.

- Trișarea la examene va duce la exmatricularea studentului din universitate, în conformitate cu regulamentul de credite, prin decizia rectorului BBTE, la recomandarea Consiliului facultății, pe baza unei plângeri scrise depuse de profesorul examinator. Aceasta se aplică tuturor elementelor incluse în calculul notei finale (examene parțiale sau suplimentare, examene parțiale, teme de seminar parțiale, proiecte).
- În caz de plagiat, copiere sau prezentare/utilizare de lucrări semestriale/lucrări de seminar identice cu cei din din alți ani, studentul (toate părțile implicate) va primi nota 1. Colaborarea, copierea sau trișarea în timpul examenului va duce la excluderea imediată de la examen și la acordarea notei 1.

11. Etichete ODD (Obiective de Dezvoltare Durabilă / Sustainable Development Goals)²



Eticheta generală pentru Dezvoltare durabilă

Data completării:
15 aprilie 2025

Semnătura titularului de curs
Lect. Dr. Marschalkó Eszter Enikő

Semnătura titularului de seminar
Lect. Dr. Marschalkó Eszter Enikő

Data avizării în departament:

25 aprilie 2025

Semnătura directorului de departament
Conf. Dr Kotta Ibolya

² Păstrați doar etichetele care, în conformitate cu *Procedura de aplicare a etichetelor ODD în procesul academic*, se potrivesc disciplinei și ștergeți-le pe celelalte, inclusiv eticheta generală pentru *Dezvoltare durabilă* - dacă nu se aplică. Dacă nicio etichetă nu descrie disciplina, ștergeți-le pe toate și scrieți "Nu se aplică".